

Контролюючою буде гра, дидактична мета якої полягає в повторенні, закріпленні, перевірці раніше отриманих знань. Для участі в ній кожного учня необхідна певна підготовка по предмету.

Узагальнюючі ігри вимагають інтеграції знань. Вони сприяють встановленню міжпредметних зв'язків, спрямовані на набуття вмінь діяти в різних навчальних ситуаціях.

В дидактичних іграх навчання носить ігровий характер. Спираючись на мимовільну увагу дітей, дорослі повинні активізувати їх пізнавальну діяльність, викликати інтерес до навколишніх предметів, удосконалювати їх досвід, формувати навички та вміння. Дидактичні ігри поряд з рухомими, музичними створюються дорослими як ігри з правилами і пропонуються дітям в готовому вигляді. Лише після того як діти оволодіють їх змістом, правилами, вони починають гратися самостійно.

Цінність дидактичних ігор полягає в тому, що діти в значній мірі самостійно вчаться, активно допомагаючи один одному і взаємно себе перевіряючи. Учителю повинен володіти творчою діяльністю, вмінням і методично правильно використовувати даний засіб, сприяючи залученню інтересів і прагнення кожного учня до знань і підвищення своєї грамотності шляхом глибокого, усвідомленого і міцного засвоєння знань.

Список використаних джерел

1. Товканець Г. В. Дидактична гра у навчальному процесі / А. П. Бровді, Г. В. Товканець / Вища школа і ринок праці: інтеграція, модернізація, інтернаціоналізація: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 19-21 жовтня 2016 р., Мукачєво / Ред.кол. : Т. Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : Вид-во МДУ, 2016. – С.31-32.
2. Салата О. Від подиву – до мислення: ігрова технологія моделювання як метод інтеграції знань учнів / О. Салата // Історія в школах України, № 8. 2004. – С. 31–33
3. Плахотник Л. С. Використання дидактичних ігор на уроках літературного читання в початковій школі. Методичний посібник /Л. С. Плахотник, Л. В. Шевчук. – Вінниця: ММК, 2017, – 40с.

УДК 373.3.018.1

СЕНЬКІВ Ю. А.,
ФЕНЧАК Л.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ТИПОВІ ПОМИЛКИ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

В умовах економічної та духовної кризи, що панує в сучасному суспільстві, надзвичайно гостро постає проблема відродження традиційних основ української родини та родинних виховних звичаїв, традицій як інтелектуального та морально-етичного, громадсько-патріотичного формування особистості, основного механізму стабілізації родинних відносин. Сьогодні стає очевидним, що без засвоєння молодим поколінням цінностей родинних традицій, основ «сімейної педагогіки» не можна побудувати демократичне, гуманне суспільство. На необхідності звернення до виховного досвіду народу та його духовно-моральних принципів, родинних

виховних традицій наголошують державні документи: Декларація про державний суверенітет України, Державна програма «Освіта» («Україна XXI століття») тощо.

Психологи та педагоги у своїх наукових дослідженнях вказують причини неправильного сімейного виховання, яких припускаються батьки, а саме:

1. Низька згуртованість і значна розбіжність членів сім'ї у питаннях виховання. Внаслідок різних виховних підходів членів сім'ї виховання дитини стає суперечливим, непослідовним, неадекватним.

2. Незнання батьками психологічних особливостей своєї дитини. Гіперпротекція (гіперопіка) – надмірне опікування дитиною, придушення її самостійності та ініціативи, прийняття за неї рішень. Внаслідок надмірної опіки дитина не привчається до самостійності, в неї не формується почуття відповідальності.

3. Гіпопротекція (гіпоопіка) – дорослі члени сім'ї недостатньою мірою опікуються дитиною та контролюють її.

4. Емоційне відчуження – психологічна депривація дитини.

5. Виховання в культурі хвороби – це ситуація, за якої навіть незначна хвороба дитини дає їй особливі права, ставить її в центр уваги сім'ї. За такої виховної позиції у дитини культивується егоцентризм.

6. Виховний контроль через викликання почуття провини. Дитині, яка постійно не слухається, говорять, що вона «не виправдала надії», «доводить батьків до серцевих нападів», тобто самостійність дитини сковується постійним побоюванням стати винною в неблагополуччі батьків.

7. Авторитет батьків, побудований на хибному підґрунті, який має декілька видів хибного авторитету: авторитет придушення, віддалі, чванства, педантизму, любові, доброти, підкупу, резонерства [1; 2].

Поряд з проявами справжнього авторитету у поведінці батьків нерідко зустрічаються прояви, за словами науковців, так званого фальшивого авторитету: авторитет фальшивої, удаваної любові, авторитет відстані між батьком чи матір'ю і дитиною, авторитет чванства, авторитет педантизму, авторитет резонерства, авторитет безмірної доброти і всюдозволеності, авторитет фальшивої дружби, взаємини «на коротку ногу», авторитет підкупу, авторитет подавлення, деспотичної реакції на будь-які відхилення дитини від норми поведінки.

Батьки, які прагнуть піднесення педагогічної культури, мають постійно аналізувати свої дії, критично ставитись до проявів фальшивого авторитету і витісняти їх з власної поведінки.

Досить вагомим помилкою батьків у вихованні своїх дітей є їх жорстоке ставлення до дітей, яке має негативні наслідки. Незалежно від віку дитини, жорстокі батьки руйнують очікування любові, довіри і прив'язаності, що є необхідною умовою розвитку психологічно здорової особистості і її соціального розвитку. Такі батьки часто вдаються до фізичного та психологічного насилля [1].

На думку дослідників, наслідками жорстокої поведінки з дітьми є:

- емоційні розлади, складність із контролем дітьми своїх емоцій;
- занижена самооцінка;
- неможливість у подальшому житті довіряти іншим;

- ізоляція від оточуючих;
- достатньо агресивна поведінка до тих, хто хоче до них наблизитись;
- великі проблеми зі школою: замкнутість та ізоляція у навчально-виховному колективі;

- у дорослому житті проблеми у вигляді депресії, алкоголізму, залежності від психотропних речовин тощо;

- серед них найчастіше зустрічаються люди із суїцидальною поведінкою;

- їх соціалізація відбувається шляхом набуття негативного досвіду: їм частіше притаманні маніпуляції, можуть навчитись експлуатувати, принижувати і тероризувати інших;

- у переважної більшості дітей, які стали жертвами жорстокої поведінки батьків, всі міжособистісні стосунки є проблемними, хворобливими [3].

Отож, педагог повинен знати основні помилки, які допускають батьки у вихованні своїх дітей, враховувати їх у роботі як з дітьми, так і з проблемними сім'ями.

Список використаних джерел

1. Коломис А. М. Співпраця школи і сім'ї та батьківської громади як важливий компонент ефективної діяльності закладу освіти / А. М. Коломис // Виховна робота в школі. – 2018. – №5. – С. 43 – 44.
2. Детинич Н. В. Взаємодія сім'ї та школи як запорука ефективного виховного процесу / Н. В. Детинич // Педагогічна майстерня. – 2018. – №5. – С. 4 – 8.
3. Макарова О. Країна батьківської майстерності / О. Макарова // Учитель початкової школи. – 2018. – №5. – С. 4 – 8.

УДК 37.013.42

СИДОР М. І,
МОЧАН Т. М.

Мукачівський державний університет, Україна

УМОВИ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ

Відомо, що вступ до школи – це докорінні зміни в житті дитини, складний і відповідальний період, який в першу чергу пов'язаний з новим типом стосунків з однолітками, батьками, вчителями, новими формами діяльності, серед яких провідною стає навчальна.

Відповідно до Концепції «Нової української школи» діти повинні вчитись мислити самостійно, вміти формувати власну думку, яку вчитель має поважати, а навчальний заклад сприятиме формуванню в школярів життєвих цінностей, що допоможуть розібратися у великій кількості інформації, якою перенасичений світ.

Особливості адаптації дитини до школи, з точки зору взаємозв'язку психологічної готовності та особливості її адаптації до навчання є в центрі уваги Л. Божович, Л. Венгер, Н. Гуткіна, В. Давидова, О. Проскури. Більшість дослідників увагу приділяють соціальній адаптації особистості: П. Анохіна, Г. Балл, М. Боришевський, Л. Дзюбко, Л. Закутська, О. Зотова, П. Просецького, О. Скрипченко та ін. Адаптацію і дезадаптацію дитини, та специфічність шкільного середовища, у яке приходять першокласники розглядають у своїх дослідженнях



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>